

Από: Χρήστο Πρωτόπαπα

Αθήνα, 10/1/2005

Προς: Τον Πρόεδρο κ. Κώστα Σημίτη

Κύριε Πρόεδρε,

Στη συνέχεια της τηλεφωνικής μας επικοινωνίας σας αποστέλλω:

1. Σημείωμα για τις Νομοθετικές – Ρυθμιστικές Πρωτοβουλίες του Υπουργείου Τύπου και ΜΜΕ κατά την περίοδο Οκτωβρίου 2001 – Φεβρουαρίου 2004.
2. Σημείωμα για τις δραστηριότητες του Υπουργείου στα Οπτικοακουστικά κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Προεδρίας.

Με τιμή

Χρήστος Πρωτόπαπας

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ – ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΜΜΕ

(ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2001 – ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2004)

Η πολιτική μας στον κρίσιμο για την προστασία των δικαιωμάτων του ατόμου και τη λειτουργία των πολιτικών και κοινωνικών θεσμών τομέα των μέσων ενημέρωσης, ιδίως των ραδιοτηλεοπτικών, επικεντρώθηκε στη διασφάλιση των αρχών **Νομιμότητα, Διαφάνεια, Ποιότητα.**

Νομιμότητα στη λειτουργία των ηλεκτρονικών μέσων ενημέρωσης

Διαφάνεια στις μεταξύ τους σχέσεις, καθώς και στις σχέσεις τους με την πολιτική εξουσία.

Ποιότητα στο περιεχόμενο των προγραμμάτων τους.

Κινούμενοι, λοιπόν, στο πλαίσιο αυτό, πάντα με την ενεργοποίηση και τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων φορέων, προχωρήσαμε σε πρωτοβουλίες και παρεμβάσεις με πρωταρχικό στόχο την εύρυθμη λειτουργία αυτού του ευαίσθητου χώρου.

Συγκεκριμένα, οι νομοθετικές ρυθμίσεις μας επικεντρώνονται στα εξής:

Α) Με το ν. 3021/2002 «Περιορισμοί στη σύναψη δημοσίων συμβάσεων με πρόσωπα που δραστηριοποιούνται ή συμμετέχουν σε επιχειρήσεις Μέσων Ενημέρωσης και άλλες διατάξεις» υλοποιήσαμε την συνταγματική υποχρέωση για τη διασφάλιση της διαφάνειας στις σχέσεις των επιχειρήσεων Μέσων Ενημέρωσης με τις οικονομικές λειτουργίες του κράτους.

Με τις διατάξεις του σημαντικού αυτού νομοθετήματος οριοθετείται η έννοια και το περιεχόμενο του ασυμβίβαστου μεταξύ των ιδιοτήτων του ιδιοκτήτη, εταίρου, βασικού μετόχου ή διευθυντικού στελέχους επιχείρησης ΜΜΕ και των αντιστοίχων ιδιοτήτων στελεχών επιχειρήσεων που αναλαμβάνουν έναντι του ελληνικού δημοσίου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, την εκτέλεση έργων ή προμηθειών ή την παροχή υπηρεσιών.

Επίσης, καθορίστηκαν συγκεκριμένοι ελεγκτικοί μηχανισμοί και διαδικασίες για την τήρηση των προβλεπομένων απαγορεύσεων και περιορισμών, ενώ προβλέπονται διοικητικές, ποινικές και άλλου είδους κυρώσεις για τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που παραβιάζουν τον νόμο.

Β. Με το ν. 3166/2003 «Οργάνωση και λειτουργία των Γραφείων Τύπου και Επικοινωνίας του Υπουργείου Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και ρυθμίσεις για τον ευρύτερο τομέα των Μέσων» ενισχύσαμε και αναβαθμίσαμε το ρόλο και την ιδιαίτερα σημαντική για εθνικούς λόγους λειτουργία των Γραφείων Τύπου και Επικοινωνίας.

Το νέο πλαίσιο έχοντας ως βασικούς άξονες την αξιοκρατία, τη σταθερή ιεραρχία, την ορθολογικότερη αξιοποίηση του υφιστάμενου ανθρώπινου δυναμικού, προσδίδει

στα στελέχη το απαιτούμενο κύρος, ώστε να ανταποκριθούν πλήρως στα ιδιαίτερα καθήκοντά τους.

Επιπλέον, με περαιτέρω ρυθμίσεις για τον ευρύτερο τομέα των μέσων ενημέρωσης, βελτιώσαμε τους όρους διαφάνειας, ανταγωνιστικότητας και βιωσιμότητας των Μέσων.

Εκσυγχρονίσαμε το σύστημα κατανομής της κρατικής διαφήμισης στα Μέσα Ενημέρωσης.

Κατοχυρώσαμε τον συνεχή έλεγχο στην κατανομή της κρατικής διαφήμισης, βάσει συγκεκριμένων δομών και μηχανισμών, όπως η σύσταση Γνωμοδοτικής Επιτροπής. Διασφαλίσαμε την απ' ευθείας συναλλαγή των Μέσων με την εταιρία που έχει αναλάβει το διαφημιστικό πρόγραμμα, για λογαριασμό του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, απαγορεύοντας τη διαμεσολάβηση οποιουδήποτε τρίτου. Αναμορφώσαμε το σύστημα εγγραφής στο Μητρώο Διαφημιστών του Δημοσίου, θέτοντας αυστηρές προϋποθέσεις για την εγγραφή, η συνδρομή των οποίων ελέγχεται από Ειδική Επιτροπή.

Γ. Με το Π.Δ. 77/2003 προωθήσαμε «Τον Κώδικα δεοντολογίας ειδησεογραφικών και άλλων δημοσιογραφικών και πολιτικών εκπομπών», που κατήρτισε το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης.

Στον Κώδικα αυτόν αποτυπώνεται ένα νέο πλαίσιο ποιότητας και λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη αντιμετώπισης των νέων ραδιοτηλεοπτικών συνηθειών και παθογενειών, μέσα από τον εκσυγχρονισμό, την εξειδίκευση και συμπλήρωση των προϋφισταμένων κανόνων δεοντολογίας.

Δ. Με το Π.Δ. 343/2002 εναρμονίσθηκε η ελληνική νομοθεσία στις διατάξεις της Οδηγίας 98/84 Ε.Κ. για την νομική προστασία των υπηρεσιών που βασίζονται ή συνίστανται στην παροχή πρόσβασης υπό όρους και προβλέφθηκαν μέτρα για την απαγόρευση κυκλοφορίας και χρήσης παράνομων συσκευών, που παρέχουν μη επιτρεπόμενη πρόσβαση στις συνδρομητικές υπηρεσίες.

Ε. Καταρτίσαμε Σχέδιο Νόμου για την «Καταχώρηση υποχρεωτικών δημοσιεύσεων στον Επαρχιακό Τύπο, επιχορηγήσεις και άλλες διατάξεις περί Τύπου».

Το σχέδιο Νόμου εκπονήθηκε με βάση τις συγκεκριμένες προτάσεις ειδικής επιτροπής, η οποία συνεστήθη στο Υπουργείο Τύπου και ΜΜΕ από εκπροσώπους των κυριότερων Ενώσεων Ιδιοκτητών Ημερησίων και Εβδομαδιαίων Επαρχιακών Εφημερίδων.

ΣΤ. Συναισθανόμενοι τον ρόλο των δημοσκοπήσεων ως λειτουργικών συστατικών στη σύγχρονη δημοκρατία, συγκροτήσαμε ειδική επιτροπή στο Υπουργείο Τύπου και ΜΜΕ, η οποία επεξεργάσθηκε προτάσεις για τη διαμόρφωση ενός ρυθμιστικού πλαισίου για τις δημοσκοπήσεις και τις μετρήσεις Τηλεθέασης και Ακροαματικότητας.

Οι προτάσεις αυτές, υπήρξαν αντικείμενο ενός πρώτου δημόσιου διαλόγου με τους αρμόδιους φορείς.

Ζ. Ανταποκρινόμενοι στις νέες προκλήσεις που εγείρουν οι σύγχρονες τεχνολογικές ανακαλύψεις, η ψηφιακή τεχνολογία και η δυνατότητα παροχής νέων υπηρεσιών ξεκινήσαμε, από κοινού με το συναρμόδιο Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών, την κατάρτιση σχεδίου νόμου σχετικά με την επίγεια ψηφιακή τηλεόραση ελεύθερης λήψης, με σκοπό την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις νέες απαιτήσεις.

Η. Χορήγηση αδειών λειτουργίας ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών.

α) Το Μάρτιο του 2002 χορηγήθηκαν 15 άδειες λειτουργίας ραδιοφωνικού σταθμού εντός των διοικητικών ορίων του νομού Αττικής.

Είχε προηγηθεί, το 2001, η χορήγηση 20 αδειών λειτουργίας ραδιοφωνικού σταθμού στον ίδιο νομό.

β) Με τα Π.Δ. 234/2003 και 235/2003 για τους όρους και προϋποθέσεις για τη χορήγηση αδειών ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας τηλεοπτικών σταθμών ελεύθερης λήψης και ραδιοφωνικών σταθμών ελεύθερης λήψης, ρυθμίστηκαν αναγκαίες λεπτομέρειες για τη χορήγηση αδειών στους τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς σταθμούς ελεύθερης λήψης, κάθε κατηγορίας εμβέλειας (εθνικής, περιφερειακής, τοπικής) και με οποιαδήποτε μέθοδο επεξεργασίας του εκπεμπόμενου σήματος (αναλογική ή ψηφιακή).

Με τα Π.Δ./τα αυτά ομογενοποιείται η ισχύουσα κατάσταση, λαμβανομένων υπόψη όλων των προβλημάτων που κατά καιρούς έχουν παρουσιασθεί.

Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης προχώρησε στην προκήρυξη των αδειών ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας τηλεοπτικών σταθμών ελεύθερης λήψης εθνικής, περιφερειακής και τοπικής εμβέλειας.

Η όλη διαγωνιστική διαδικασία βρισκόταν σε εξέλιξη όταν η Κυβέρνηση της Ν.Δ. ανακοίνωσε την πρόθεσή της να τροποποιήσει ορισμένες διατάξεις, οπότε και το Ε.Σ.Ρ. «ανέστειλε» ουσιαστικά τις διαδικασίες.

Δραστηριότητες του Υπουργείου Τύπου & Μ.Μ.Ε. στα Οπτικοακουστικά κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Προεδρίας (Ιανουάριος – Ιούνιος 2003)

Κατά την προηγούμενη δεκαετία, πραγματοποιήθηκαν κολοσσιαίες αλλαγές στις επικοινωνίες και τα Μέσα Ενημέρωσης σε όλο τον κόσμο. Και καθώς προχωρά η παγκοσμιοποίηση της οπτικοακουστικής αγοράς, γίνονται όλο και πιο έντονα τα φαινόμενα του ανταγωνισμού και της εμπορευματοποίησης, μέσα στο νέο ηλεκτρονικό περιβάλλον.

Όλες αυτές οι αλλαγές, αν μη τι άλλο, οδήγησαν σε μια σημαντική **ενίσχυση της διεθνικής διάστασης της τηλεόρασης**. Μιας διεθνικής διάστασης, η οποία βρισκόταν πάντα στο επίκεντρο της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα οπτικοακουστικά μέσα.

Ένας υγιής και ποικιλόμορφος οπτικοακουστικός τομέας, είναι δεδομένο ότι αποτελεί το καθοριστικό κριτήριο μιας ελεύθερης και ακμάζουσας σύγχρονης, δημοκρατικής κοινωνίας.

Αυτός ακριβώς είναι ο λόγος, που – ενώ σεβόμαστε την ελευθερία της έκφρασης – οφείλουμε να βρισκόμαστε διαρκώς σε επιφυλακή, ώστε ο τομέας της επικοινωνίας και της πληροφορίας να μην υποβιβάζεται σε μια ακόμα αγορά, στην οποία η έννοια της δημόσιας υπηρεσίας, της ευθύνης και της λογοδοσίας διατρέχει τον κίνδυνο να παραμελείται.

Είχαμε και συνεχίζουμε να έχουμε την ευθύνη, όχι μόνο να δουλέψουμε σ' αυτήν την κατεύθυνση, αλλά και πείσουμε με συγκεκριμένες πολιτικές, ότι αυτή η Ευρώπη έχει στο επίκεντρό της την έγνοια για το κοινό μέλλον για όλους σε μια κοινότητα αξιών.

Αυτά είναι τα βασικά στοιχεία που επηρέασαν τις προτεραιότητες της Ελληνικής Προεδρίας για τα οπτικοακουστικά.

Σε αυτό το πλαίσιο, κατά την διάρκεια της Ελληνικής Προεδρίας, στο Υπουργείο Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης επικέντρωσε στα ακόλουθα ζητήματα:

1. Προώθηση των συζητήσεων για την επανεξέταση της Οδηγίας «Τηλεόραση χωρίς σύνορα»

Η Οδηγία «Τηλεόραση χωρίς σύνορα», η οποία αποτελεί το θεμελιώδη λίθο της ευρωπαϊκής πολιτικής στον οπτικοακουστικό τομέα, υιοθετήθηκε το 1989, σε ένα τηλεοπτικό περιβάλλον τελείως διαφορετικό από το σημερινό.

Σήμερα, η ψηφιακή τεχνολογία και η δυνατότητα παροχής νέων υπηρεσιών, όπως η διαδραστική τηλεόραση, οι υπηρεσίες του διαδικτύου και οι νέες τεχνικές διαφήμισης, (εικονική διαφήμιση, διαφήμιση της διαμοιρασμένης οθόνης κ.α.) υπογραμμίζουν νέες προκλήσεις και δημιουργούν νέους προβληματισμούς στα κράτη – μέλη της Ε.Ε.

Στόχος της Ελληνικής Προεδρίας ήταν να συνεχίσουμε τις συζητήσεις σχετικά με το μέλλον της Οδηγίας «Τηλεόραση Χωρίς Σύνορα», ακριβώς στη βάση αυτών των προβληματισμών και των παρατηρήσεων, με ένα σαφές χρονοδιάγραμμα, το οποίο και συμφωνήθηκε.

Πρωθήσαμε αυτήν τη συζήτηση, λαμβάνοντας υπόψη το διττό χαρακτήρα των οπτικοακουστικών μέσων:

- Αφενός ως **επιχειρήσεων** με βασικό πόρο τη διαφήμιση και τη χορηγία, αλλά ταυτόχρονα,
- ως της **κύριας πηγής πληροφόρησης**, δημοκρατικού διαλόγου και διαμόρφωσης πολιτιστικών και κοινωνικών αξιών.

Σ' αυτό το πλαίσιο, μετά την ολοκλήρωση του κύκλου των συζητήσεων στο επίπεδο των Ομάδων Εργασίας του Συμβουλίου, φωτίσαμε ακόμα περισσότερο αυτές τις πτυχές του Οπτικοακουστικού Τομέα, με τη διεξαγωγή ενός Συνεδρίου, το Μάιο 2003 στην Κέρκυρα, με θέμα: **«Οπτικοακουστικά Μέσα και Διαφήμιση: Ισορροπία μεταξύ της βιωσιμότητας και του κοινωνικού ρόλου των Μέσων».**

Στο Συνέδριο της Κέρκυρας, εστίασαμε στους κάτωθι άξονες:

- Μεσοπρόθεσμες οικονομικές τάσεις στη **διαφημιστική αγορά**
- Συγκέντρωση των Media και **συνέπειες στη διαφημιστική αγορά**
- Νέες τεχνολογίες και τεχνικές διαφήμισης – **δυνατότητες** αλλά και **απειλές**
- Ισχύουσες ρυθμίσεις που διέπουν τη διαφήμιση – **νέες προκλήσεις και προοπτικές**
- Βιωσιμότητα και κοινωνικός ρόλος των Μέσων, μια διττή ανάγκη – η σημασία της **ρύθμισης και της αυτορρύθμισης.**

Έτσι, συνδέσαμε άμεσα το θέμα του Συνεδρίου με την προσπάθεια επανεξέτασης της Οδηγίας «Τηλεόραση χωρίς Σύνορα» και αξιοποιήσαμε τα συμπεράσματά του προς αυτήν την κατεύθυνση.

Επιπλέον, προβάλαμε τα συμπεράσματα του Συνεδρίου στο πλαίσιο του **Άτυπου Συμβουλίου Υπουργών** της Θεσσαλονίκης, ώστε να αξιοποιηθούν και να συνεισφέρουν στη βάση προβληματισμού, περαιτέρω συζήτησης και ανταλλαγής απόψεων, **σχετικά με τη ραδιοτηλεοπτική πολιτική των κρατών – μελών στο ζήτημα της διαφήμισης στα Οπτικοακουστικά Μέσα.**

Βεβαίως, **τα ζητήματα του ανταγωνισμού και της βιωσιμότητας, δεν περιορίζονται μόνο στο τηλεοπτικό πεδίο.** Επεκτείνονται σε ολόκληρο τα φάσμα των οπτικοακουστικών δραστηριοτήτων και παραγωγών, στο οποίο εντάσσεται και το πρόγραμμα Media.

2. Προώθηση των συζητήσεων για την επέκταση του προγράμματος Media

Σήμερα, το Πρόγραμμα Media, είναι το μοναδικό που έχει ως στόχο την ενίσχυση της ευρωπαϊκής οπτικοακουστικής ανάπτυξης, επικεντρώνοντας στους κύριους άξονες της οπτικοακουστικής διαδικασίας.

Στο πλαίσιο της προεδρίας λοιπόν, προτεραιότητά μας ήταν η κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο προώθηση των συζητήσεων για την επέκταση του προγράμματος MEDIA, μέχρι το 2006, συμπεριλαμβανομένης της νέας προπαρασκευαστικής δράσης “Growth and Audiovisual: i2iaudiovisual” της Επιτροπής.